

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 152/2016-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], konajúca prostredníctvom advokáta a konateľ'a [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžr 66/2014 z 1. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júna 2015 elektronicky a 25. júna 2015 aj poštou doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci

namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 a 2 ústavy, práva na rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na verejné prerokovanie vecí podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžr 66/2014 z 1. apríla 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia boli v procesnom postavení žalobcov o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu Okresného úradu Trnava (ďalej len „správny orgán“) [REDACTED], obe z 13. júna 2012 (ďalej spolu len „rozhodnutia správneho orgánu“), ktorým povolil vklady vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaným na liste vlastníctva [REDACTED] v katastrálnom území [REDACTED], a to na základe kúpnej zmluvy zo 14. mája 2012 [REDACTED] a na základe darovacích zmlúv k tým istým nehnuteľnostiam označeným v žalobe. O žalobe sťažovateľov rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 14 S 67/2012 z 10. apríla 2014 (ďalej aj „prvostupňový rozsudok“) tak, že žalobu sťažovateľov ako nedôvodnú zamietol. Proti uvedenému prvostupňovému rozsudku podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

3. Sťažovatelia v sťažnosti namietali, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a jeho predchádzajúcim postupom boli porušené ich označené práva. Argumentovali tým, že v konaní pred najvyšším súdom ako súdom odvolacím došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom z dôvodu, že „*odvolací súd prevzal výlučne argumentáciu žalovaného a pribratých účastníkov*“, ďalej poukázali na to, že bola porušená rovnosť strán účastníkov konania, „*keďže odvolací súd v konaní de facto prihliadal len na vyjadrenia žalovaného a pribratých účastníkov a vôbec nezobral do úvahy relevantné vyjadrenia a podania sťažovateľov v predmetnom súdnom konaní*“. K odňatiu možnosti konať pred súdom a k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy podľa názoru sťažovateľov malo dôjsť napokon

aj tým, že odvolací súd „nenariadil na prejednanie odvolania pojednávanie“. Zároveň sťažovatelia tvrdili, že došlo aj k porušeniu princípu rovnosti zbraní, pretože najvyšší súd nezaslal sťažovateľom pred vyhlásením svojho rozsudku vyjadrenie žalovaného a pribratých účastníkov k ich odvolaniu. Ďalšou námietkou sťažovateľov bolo, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je arbitrárny, „absolútne nepresvedčivý“, pretože sa „nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými v odvolaní sťažovateľov“. V tejto súvislosti poukazovali aj na nimi tvrdenú arbitrárnosť záverov odvolacieho súdu týkajúcich sa neúčinnosti a neplatnosti právneho úkonu prevodu spoluvlastníckych podielov na sťažovateľov, ako aj arbitrárnosti záveru týkajúceho sa taxatívne vymedzeného okruhu účastníkov v katastrálnom konaní. Vychádzajúc z uvedených námietok boli sťažovatelia toho názoru, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný, prekvapivý, založený na nesprávnom právnom posúdení veci, keď najvyšší súd nesprávne interpretoval následky neúčinnosti právnych úkonov v zmysle zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) a v nesprávnej interpretácii okruhu účastníkov vkladového konania v zmysle príslušných právnych predpisov.

4. Podľa názoru sťažovateľov postup najvyššieho súdu a skutkové a právne závery uvedené v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu sú z ústavného hľadiska neudržateľné a majú za následok porušenie ich označených práv, preto sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 01.04.2015, sp. zn. 4Sžr/66/2014, a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 01.04.2015, sp. zn. 4Sžr/66/2014, sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia, vrátane DPH, v sume 355,72 eur (2 úkony právnej služby: prevzatia a príprava právneho zastúpenia: 139,83 € + RP 8,39 € + 20 % DPH 29,64 € a písomného podania na súd týkajúce sa veci samej: 139,83 € + RP 8,39 € + 20 % DPH 29,64 €, v súlade s § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a/ a b/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky 655/2004 Z. z.) na účet ich právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu. “

5. V závere svojej sťažnosti sťažovatelia tiež navrhli, aby ústavný súd v zmysle § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto

rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím

a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

11. Ústavný súd sa vychádzajúc z uvedeného pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu, zaoberal bližšie otázkou, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

12. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím

súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Uvedené rovnako platí aj pre namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podstatná námietka sťažovateľov spočíva v tvrdenom zásahu najvyššieho súdu do práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ktorého sa mal dopustiť tým, že na jeho právnu argumentáciu uplatnenú v priebehu konania a v odvolaní nereagoval ústavne konformným spôsobom, keď potvrdil prvostupňový rozsudok krajského súdu. Sťažovatelia zároveň namietajú aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu založenú na jeho názore, že interpretácia a aplikácia relevantných noriem týkajúcich sa neúčinnosti právnych úkonov podľa zákona o konkurze a vyrovnaní, ako aj noriem týkajúcich sa účasti vkladového konania pred správny orgánom v ich veci je protiústavná.

14. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako EŠLP pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento

argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

15. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Najvyšší súd v podstatnom na odôvodnenie svojho rozsudku uviedol:

„Z konania pred správnym orgánom, ale aj pred súdom má odvolací súd preukázané, že uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2K/135/04 zo dňa 25.2.2005 bol na majetok [REDAKOVANÉ] vyhlásený konkurz a [REDAKOVANÉ] bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty. Opatrením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.5.2005 súhlasil krajský súd s predajom majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu mimo dražby za podmienok určených v pláne speňažovania schváleného schôdzou veriteľov dňa 11.5.2005. Napriek prebiehajúcemu konkurzu úpadkyňa previedla bez súhlasu správcu spoluvlastnícky podiel na nehmuteľnostiach nachádzajúcich sa v k. ú. [REDAKOVANÉ], zapísaných na [REDAKOVANÉ] na tretie osoby a to na [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Takýto úkon je neúčinný i neplatný v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Z toho vyplýva, že majetok zapísaný na [REDAKOVANÉ] patril do konkurznej podstaty a teda môže byť napriek jeho prevodu úpadcom speňažený v súlade s plánom speňaženia za účelom uspokojenia konkurzných veriteľov. Osoba, ktorá uzavrela s úpadkyňou zmluvu, t.j. právni predchodcovia žalobcov, môžu od takejto zmluvy odstúpiť, ibaže v čase jej uzavretia vedeli o vyhlásení konkurzu.

Oznámenie o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu bol bývalej Správe katastra Trnava doručený dňa 15.08.2011 a zapísaný pod č. Z 4072/11. Do tohto zápisu kataster nemal o vyhlásení konkurzu vedomosť a nemohol vzťahovať účinky vyhláseného konkurzu na právne úkony, pred doručením tohto oznámenia, resp. pred tým ako kataster vedomosť o konkurze získal. Z tohto dôvodu kataster v roku 2008 povolil vklad vlastníckych práv vlastníčky - úpadkyne [REDAKOVANÉ] v prospech právnych predchodcov žalobcov a následne v roku 2009 aj v prospech žalobcov.

Krajský súd správne vyhodnotil, že úkon úpadcu - kúpna zmluva zo dňa 17.12.2008, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti vo vlastníctve úpadkyne zahrnuté do konkurznej podstaty, mohli byť predané len správcom v súlade so zákonom o konkurze a vyrovnaní a v súlade so schváleným plánom speňaženia v rámci prebiehajúceho konkurzu. Je preto nevyhnutné kúpnu zmluvu zo dňa 17.12.2008 (nadobudnutie nehnuteľností od úpadcu) a kúpnu zmluvu zo dňa 07.04.2009 (právni predchodcovia žalobcov previedli nehnuteľnosti na žalobcov), považovať za právne neúčinné, lebo svojím obsahom aj účelom odporujú zákonu o konkurze a vyrovnaní, konkrétne ustanoveniu § 14 ods. 1 písm. a/ tohto zákona. Odvolací súd uvádza, že žalovaný rozhodol o povolení vkladu na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.05.2012 v prospech účastníka - [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v dôsledku toho, že považoval zmluvy uzatvorené úpadkyňou za neúčinné. Žalovaný len rešpektoval neúčinnosť týchto právnych úkonov vykonaných úpadcom vo vzťahu ku konkurzným veriteľom v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. Účastníci [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] riadne kúpili od správcu konkurznej podstaty na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.05.2012 spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, pretože tento bol zahrnutý do konkurznej podstaty.

Podľa názoru najvyššieho súdu úpadkyňa zrejme zrealizovala vedome právne úkony na ujmu konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu, ku ktorým už nebola oprávnená v dôsledku straty svojich dispozičných oprávnení s majetkom konkurznej podstaty. Kúpna zmluva zo dňa 17.12.2008 bola uzatvorená tri roky potom, čo bol na majetok úpadkyne vyhlásený konkurz. Úpadkyňa si musela byť vedomá vyhláseného konkurzu a jeho účinkov. Navyše vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu bol dňa 04.03.2005 uverejnený v Obchodnom vestníku č. 44/2005 a jeho uverejnením sa táto skutočnosť stala v zmysle § 2 zákona č. 200/2011 Z. z. o obchodnom vestníku verejne prístupná a známa aj tretím osobám. Z toho vyplýva, že žalobcovia, ako aj právni predchodcovia žalobcov si mohli aj prostredníctvom Obchodného vestníka zistiť, či na nehnuteľnostiach, ktoré chceli odkúpiť, nepatria do konkurznej podstaty, ktorá sa má speňažovať.

V tomto prípade zostala sporná otázka okruhu účastníkov vrátane žalobcov v návrhovom konaní pred príslušným správnym orgánom.

Najvyšší súd sa zaoberal aj touto otázkou, pričom dospel k záveru, že okruh účastníkov vkladového konania je taxatívne vymedzený v katastrálnom zákone ako lex

specialis a preto sa na okruh účastníkov pri vklade vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam neaplikuje všeobecný predpis o správnom konaní. Pre proces katastrálneho konania neexistuje žiaden iný právny predpis, ktorý by rozširoval okruh účastníkov konania na iné osoby ako účastníkov právneho úkonu, ktorý je predmetom povolenia vkladu do katastra nehnuteľností. Na strane druhej v čase, kedy kataster o návrhu na vklad vlastníckeho práva na návrh správcu konkurznej podstaty konal, boli na predmetných LV zapísaní žalobcovia. Na základe zákona o konkurze a vyrovnaní, boli úkony úpadkyne právne neúčinné, preto účinky prevodu vlastníckeho práva voči právnym predchodcom žalobcov nenastali. V zmysle zásady, že nikto nemôže previesť viac práv na iného než má sám, postupoval v tomto prípade žalovaný zákonne.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení odvolacích námietok žalobcov, Najvyšší súd Slovenskej republiky s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O. s. p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a teda rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/67/2012-159 zo dňa 10.04.2014, potvrdil ako vecne a právne správne. Žalobcovia majú aj naďalej možnosť domáhať sa svojich práv v občiansko-právnom konaní podaním civilnej žaloby.“

16. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu (nadväzujúce na právny názor krajského súdu a správneho orgánu) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplyva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj

extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

17. Ústavný súd sa v tomto ohľade stotožňuje s najvyšším súdom prezentovaným právnym názorom, podľa ktorého okruh účastníkov vkladového konania je taxatívne vymedzený v katastrálnom zákone ako *lex specialis*, čím je vylúčená aplikácia všeobecného predpisu o správnom konaní pri posudzovaní otázky účastníkov vkladového konania. Pokiaľ ide o oprávnenie nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami, toto oprávnenie nesporne prešlo na správcu konkurznej podstaty po právoplatnom vyhlásení konkurzu. Túto skutočnosť mal správny orgán preukázanú na základe poznámky zapísanej pod č. Z 4072/11 a zároveň bol viazaný súdom schváleným plánom speňazenia v rámci prebiehajúceho konkurzu. Najvyšší súd v okolnostiach prípadu v odôvodnení svojho rozhodnutia posudzoval aj účinnosť úkonu úpadcu – kúpnu zmluvu zo 17. decembra 2008 a následne kúpnej zmluvy zo 7. apríla 2009, ktorou úpadca disponoval v rozpore s § 14 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a vyrovnaní, keď dospel k ústavne konformnému záveru o neúčinnosti týchto zmlúv, na ktoré sa hľadá ako keby neboli uskutočnené. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa relevantnými námietkami sťažovateľov zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovatelia v tomto konaní dostali odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu (pozri bod 14 odôvodnenia). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

18. Pokiaľ sťažovatelia namietali, že najvyšší súd neprihliadal na ich odvolacie námietky a relevantné podania v napadnutom konaní, ústavný súd poukazuje na charakter súdneho prieskumu postupov a rozhodnutí správnych orgánov, ktorý je v zmysle § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) daný rozsahom a z dôvodov uvedených v žalobe. Pokiaľ sťažovatelia v konaní po uplynutí lehoty podľa § 250b OSP vytykali a tvrdili ďalšie vady, respektíve skutočnosti svedčiacie v prospech nezákonnosti postupu a označených rozhodnutí správneho orgánu, vo veci konajúce súdy na tieto ich námietky v súlade s citovaným ustanovením ani nemohli prihliadať. Z uvedeného dôvodu

táto ich námietka vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku je nedôvodná.

19. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov o porušení rovnosti účastníkov konania z dôvodov uvádzaných v sťažnosti, že najvyšší súd v odvolacom konaní neprihliadal na ich námietky vznesené v odvolaní a, naopak, prevzal argumentáciu protistrany a pribratých účastníkov konania, ústavný súd vychádzajúc z dôvodov napadnutého rozsudku konštatuje, že táto námietka sama osebe nie je spôsobilá vyvolať porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, pretože najvyšší súd sa v prvom rade stotožnil s argumentáciou uvedenou v rozsudku súdu prvého stupňa a tiež primeraným spôsobom reagoval na námietky sťažovateľov.

20. Námietka sťažovateľov, že došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom z dôvodu, že najvyšší súd v rámci odvolacieho konania nenariadil pojednávanie, ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že najvyšší súd podľa § 250ja ods. 2 OSP ako odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak vykonáva dokazovanie. V tomto smere sťažovatelia namietali, že existoval dôležitý verejný záujem, ktorý bližšie aj špecifikovali. Ústavný súd sa s názorom sťažovateľov v tejto otázke nestotožňuje a konštatuje, že pod verejným záujmom vo všeobecnosti možno rozumieť to, že daná právna vec sa netýka iba účastníkov konania, ale vzťahuje sa na širší okruh osôb (rozhodnutie môže mať dopad aj na fyzické alebo právnické osoby, ktoré nie sú účastníkmi súdneho konania). Ústavný súd vychádzajúc z argumentácie sťažovateľov konštatuje, že nezistil tvrdenú existenciu verejného záujmu z dôvodov uvádzaných v sťažnosti, a to najmä preto, že dotknutého súdneho konania sa zúčastnili všetky relevantné osoby, na ktoré rozhodnutie vo veci mohlo mať a malo dopad.

21. Sťažovatelia zároveň najvyššiemu súdu vyčítali, že sa nemali možnosť oboznámiť s obsahom vyjadrenia protistrany, ako aj pribratých účastníkov k ich odvolaniu pred rozhodnutím najvyššieho súdu o odvolaní, čím malo dôjsť k porušeniu rovnosti zbraní. Ústavný súd v tomto smere konštatuje, že vzhľadom na charakter konania, ktoré vykazuje

odlišnosti oproti bežnému sporovému konaniu, najmä však vzhľadom na koncentračnú zásadu, ktorá je vyjadrená v už citovanom ustanovení § 250j ods. 1 OSP, nie je prípustné meniť rozsah žaloby ani uvádzať iné dôvody než tie, ktoré boli uvedené v žalobe. Sťažovatelia mali možnosť svoju argumentáciu predostrieť v konaní a vychádzajúc z obsahu vyjadrenia protistrany a príbratých účastníkov v porovnaní s dôvodmi, na ktorých stojí rozhodnutie, ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach prípadu materiálne nedošlo k porušeniu tohto princípu, a to aj s poukazom na nulovú možnosť iného výsledku v konaní i v prípade opätovného prejednania žaloby.

22. Sťažovatelia ďalej namietali aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že vzhľadom na ústavne konformné závery uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorý konštatoval neúčinnosť nadobúdacích titulov sťažovateľov k predmetným nehnuteľnostiam *ex lege*, je vylúčené, že došlo k nedovolenému zásahu do tohto ich základného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti dáva sťažovateľom do pozornosti znenie druhej vety dotknutého článku ústavy, podľa ktorej majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil relevantnú príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a označeným základným právom sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

23. Ústavný súd v závere konštatuje, že nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovatelia uviedli vo svojej sťažnosti, žiaden taký dôvod, ktorý by mohol spochybniť právne závery alebo postup najvyššieho súdu. Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovatelia uviedli vo svojej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako to tvrdili sťažovatelia vo svojej sťažnosti. Ústavný súd taktiež nezistil, že v postupe najvyššieho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu procesných garancií podľa označených čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, respektíve identických garancií v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd zohľadnil

všetky dôležité aspekty prípadu a tieto pri tvorbe napadnutého rozsudku aj náležite zohľadnil.

24. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, jeho predchádzajúcim postupom a namietaným porušením označených práv sťažovateľov, preto ústavný súd sťažnosť v celom rozsahu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

25. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov (návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, návrh na zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2016